

ЕФЕКТИВНІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ОСВІТИ

Кульчинська Наталя Зіновіївна

викладач комп'ютерних дисциплін,
Галицький коледж імені В'ячеслава Чорновола,
n.kulchynska@gmail.com

Сучасна освіта нерозривно пов'язана із застосуванням інформаційних технологій, не залежно від напрямку підготовки студентів чи закладу освіти. Особлива увага на сьогоднішній день приділяється різноманітним платформам дистанційного навчання, які застосовуються як в дистанційному чи змішаному форматі навчання, так і очно, під час аудиторних занять [3]. Слід зауважити, що дистанційне навчання природно інтегрується в традиційні системи, доповнюючи й розвиваючи їх, що сприяє створенню мобільного навчального середовища. Впровадження в навчальний процес таких засобів дає свободу вибору місця, часу та темпу навчання, завдяки інтернету, що є беззаперечною перевагою в порівнянні із традиційними освітніми методами.

Платформи дистанційної освіти дозволяють керувати навчальною діяльністю студентів з використанням цифрових інструментів, навчальний процес може проводитися у змішаному форматі: відвідування аудиторних занять та самостійне опрацювання навчальних матеріалів у зручний час, що дозволяє забезпечити формування у студентів здібностей до самостійного вирішення різноманітних завдань і застосування отриманих знань на практиці, навчити їх критичному та творчому мисленню, стимулювати інтелектуальний розвиток.

Ефективність використання систем дистанційного навчання залежить від способів подання навчальних матеріалів, контролювання роботи і контактування з викладачем. Необхідність у такому підході до навчання обумовлена різними факторами, перш за все – проблеми, пов'язані з навчанням в умовах пандемії, але можна назвати й потребу в інтерактивній взаємодії студентів і викладачів, надання студентам можливості самостійної роботи з освоєння досліджуваного матеріалу та ін. [3].

Сучасні платформи дистанційного навчання надають викладачам та студентам широкі можливості та великий набір інструментів, зокрема, містять засоби для надання учбового матеріалу студенту, засоби контролю успішності, засоби для консультацій студента з викладачем в режимі онлайн, засоби інтерактивної співпраці викладача і студента, можливість швидкого доповнення курсу новою інформацією, коригування помилок [4].

Вибір конкретної платформи для впровадження в освітній процес навчального закладу залежить від багатьох факторів: фінансові можливості, вимоги до апаратної та програмної платформи, складність налаштування та адміністрування, ну і, звичайно, цифрова компетентність викладачів та студентів.

Беззаперечним лідером серед засобів для організації дистанційного та змішаного навчання у закладах вищої освіти є платформа Moodle. Назва

платформи є аббревіатурою від англійського Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment (модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище). Даний веб-додаток є вільно розповсюджуваним і надає можливість створювати сайти для онлайн-навчання, по суті є спеціалізованою системою управління контентом (CMS – Content Management System) для потреб освіти [3].

Перевагою даної системи є наявність великої кількості модулів, так званих «ресурсів», що дозволяють оформляти різні типи навчальних матеріалів та проводити контроль за проходженням електронних курсів студентами [4].

Крім цього, до можливостей платформи також належить: облік студентів, можливості для персоналізації і розмежування прав доступу до навчальних матеріалів; створення і проведення онлайн-курсів; формування звітності і статистики по навчанню; контроль і оцінка рівня знань; анкетування і створення опитувань; можливість інтеграції з іншими інформаційними системами [5].

Одним із шляхів підвищення ефективності електронного курсу є застосування інструментів для контролю знань, які надає платформа дистанційного навчання. Як відомо, здійснення контролю в навчальному процесі має на меті виявити якість засвоєння знань, виміряти її величину та присвоїти цій якості певну оцінку. Крім цього, важливим аспектом контролю знань є облік – фіксування результатів у вигляді оцінок у журналі навчальних занять, відомостях.

Тести є найпопулярнішим засобом для перевірки знань студентів, попри всі недоліки даного методу оцінювання. Сучасним, ефективним та актуальним інструментом для досягнення якісно вищого рівня оцінювання є використання саме автоматизованих тестів.

В системі Moodle існує досить розвинута тестова система, за різноманіттям можливостей, мабуть, найпотужніша з аналогічних систем в світі. Крім того, гілка тестів в системі Moodle динамічно розвивається і розширюється – набір доступних інструментів для формування тестів постійно оновлюється [4].

Модуль тестів в Moodle дозволяє створювати тести різних видів: одноваріантна відповідь, багатоваріантна відповідь, встановлення відповідності між певними поняттями, введення слів та словосполучень в якості відповіді, тести правильно/неправильно, можливість виконання обчислень за формулою, позначення елементів на рисунку, написання есе тощо.

Для налаштування параметрів тесту існує також багато можливостей: встановлення часу, шкали оцінювання, кількості спроб проходження тесту студентом, можливості бачити правильні відповіді вкінці тесту, порядок відображення питань та відповідей тощо [5]. Під час проходження тесту студент може бачити час, який залишився, кількість питань, результат тестування та коментарі викладача. В свою чергу, викладач може переглянути, при потребі, відповідь студента на кожне з питань та визначити типові помилки або знайти неоднозначності чи неточності у питаннях тесту.

Таким чином, застосування автоматизованих тестів у Moodle для контролю знань студентів демонструє ряд переваг і для викладачів. Перш за все, дані ресурси є досить зручними, адже не потребують для формування великих затрат

часу, а результати автоматично відображаються в електронному журналі оцінок [1].

Отже, основними перевагами платформи Moodle є: доступність, простота використання, висока продуктивність, адаптація під конкретні потреби, простота інсталяції та оновлення. Зокрема, в системі дуже добре пропрацьовано модуль тестів.

Варто відмітити і недоліки системи: відсутність поняття семестру в базовій версії системи і як наслідок – неможливість формування підсумкових відомостей по дисциплінах; складна організація роботи з групами. Також до недоліків можна віднести високі вимоги до продуктивності персонального комп'ютера користувача.

Результати проведеного серед студентів опитування демонструють, що розміщення навчальних матеріалів дисциплін у вигляді Е-курсів на платформі дистанційного навчання сприяє кращій підготовці до занять та позитивно впливає на успішність та якість засвоєння навчальних матеріалів. Таким чином, використовувати платформи дистанційної освіти доцільно не лише в рамках дистанційного навчання, а й у змішаному та аудиторному форматі проведення занять.

Сучасні освітні тенденції вимагають впровадження даної технології в навчальний процес для забезпечення високого рівня доступності навчальних матеріалів, стимулювання навчальної діяльності студентів, формування у них прагнення до самоосвіти, самоперевірки, та, як наслідок, формування конкурентоздатного фахівця в певній галузі.

Список використаних джерел

1. Бодненко Д.М., Варченко Л.О., Жильцов О.Б.. Тестовий контроль знань студентів у системі Moodle. Навчально-методичний посібник для користувачів системи дистанційного навчання Moodle. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2012 р. 112 с.
2. Польова Леся. Тестовий контроль як засіб оптимізації навчального процесу. Матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції: грудень, 2013 р. URL: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/767> (дата звернення: 01.04.2019).
3. Переваги і недоліки дистанційного навчання. Освіта.ua : веб-сайт. URL: <http://ru.osvita.ua/vnz/reports/adv/46958/> (дата звернення: 15.11.2019).
4. Работа в системе Moodle (для преподавателя). ИЗИДО ТГАСУ : веб-сайт. URL: <http://izido.ru/mod/book/tool/print/index.php?id=25505> (дата обращения: 01.04.2019).
5. Тести у Moodle. Дистанційне та змішане навчання інформатики : веб-сайт. URL: <http://dystosvita.blogspot.com/2015/02/moodle.html> (дата звернення: 01.04.2019).

ВІРТУАЛЬНІ ДОШКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Кундеус Валентина Володимирівна

учитель інформатики, Красноградський багатопрофільний ліцей,
Красноградської районної ради Харківської області,
valentina.kundeus@gmail.com

У наш час цифрової трансформації завдяки глобальному доступу до інформації людство має змогу бути всебічно розвинутим. У XXI столітті з'явилося